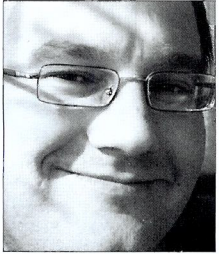

Ze swòjégò pògrzebù

TÓMK FÓPKA

Ùmierają wiòldzi tegò swiata. Òdchòdzą ti mòli. I ti nòmniészi. Wszëtcë ùmrzemë. Pòdobno to je jedinò sprawiedlëwòsc na tim swiece. To jedno zejscé dlò wszëtczich...

Kò mùsi robic plac dlò jinëch. Òni téz chcą zëc, kòchac, pic, slëchac radia i jesc plinë. Równak barzi czë mni – żałuje sã człowieka. Mógł jesz pòzëc. Pòdatczy pòplacëc. Emeriturã abò réntã wzac. Dac na kòlektã czë 1% na zrzeszenié...

Stało sã. Kòpnął w kalãdòrz. Scwierdzą zgón. Tedë a tedë. Kwit wëpiszą. Z ewidencje wëszychtrichną. Ùbezpieczenié zaòstałosc wëplacy. Pùstò noc – zawëją fòpkòwë szlagrë po kaszëbskù. I „Mòjã Mëmã” na bis. Ksãdza, kòpòcza załatwic. Òrganistã. Zark i jaczi pòmnik (krémacjò je niebezpiecznò – mògã pózni z te prochù bez przëtròfk jakã chùtkã zupkã zrëchtowac...). Mòl na smãtòrzu. „Firma ùmëje, firma òblecze. Firma midzë klónë zawlecze”. Probòszcz niebòszczëka pòchwòli. Zmùmlają òjczenasze i zdrowasmarije. Òb czas egzëkwiiów jaczi stanicowi białce kòmòrka zazwòni. Zaspiewią pieszniã do kònia. Jakò pludra, co trzeba, òbklapie. I drëgò. I trzëcò. Spùszczą trëmã w kùlã. Zasëpiã. Łzë pòptlënë. Zatobaczonyma nosoma pòcygnã. Kùnc.

Kùnc? Nié! Terò le sã dopiërze zaczinò! Familia jedze na stipã. Reszta żalobników przëmikò midzë kropłama deszczu, co grochòce pò żalnëch szorëmach. A tã jes ju tam. Na nym. Widë, widzi, lampë, swiëczczy ju bëlë. Prowadnik bez dłudzi dóm przeprowadzył. Blisczi òtmikają twòjã òstatną wòlã a Cebie prowadzą do czëszczeniò dëszej.

– Nabrojoné za zëcò! – gòdò Janiòl, co na brómie stoi. – Stòził, cwiardim sercã jak kamã tłukł, wiele nieczëstëch mëslów wëdòł. Naczwòrdòł sã słowã pò papiorze, nagãstolël. Nie ùwòzòł. Pòlce grizł. Przëkòzania bòszczë a lëdzczë miòł w zgardze. Za mało zarobiòł, za wiele wëdòwòł. A do te jesz Kaszëba...

Za pòkùtã kòżã gadac „kto ty jesteš – Polak mały”. Na przëgrzechã dadzą do pòrë snòżã négruskã. Kropłòwkã z czëstëgò szpritu pòdłaczã. Za szpetné mòwë i nieczëstë mëslë zmùszą do wërzucaniò anielsczëgò gnoju z niebnëgò szituzu. Za gònienié na zemi kòtów – bãdze je wiskòł òb bezgwiòzdowã noc. A że za grëbi bël – mùsi sã reno w reno przëcyskac midzë szczëbloma edenowëgò płòcëska. Za pòdzëranie w młòdoscë dzëwczãtów – terò stòrë białczy pò plecach czijòszkã réflëje. Chùtkò autòlã karowòł – karã z kamòma na przidkã górã pchò. Wipkòwòł, szpòrtowòł, wërgle robił, szpòsë – czëtò „Zëcë i przigòdë Remùsa” na głos. Wësmiëwòł sã z piłkarzów i kibùców – prowadzy balarsczë karno „Niebny szatanowie”. Ni miòł cerplëwòtë dlò dzëcy – dzënno tësac diòblëch rzëcków òbcérò. Nie ùznòwòł paritetu 50/50 – i... dali nie ùznòwò...

Serafinowie, co mdã grele w baszkã z cherubinoma, kòżã paszowac kartë... Ten, co nie cerzpiòł kùpiac w krómach – terò sóm przëdaje cëkrowã watã na Archanielsczim Festinie z leżnotë dwastamëliònowi roczëznë anielskò-diòblëgò dogòdënkù. Sóm Nòwëzsi zawòłò: je tam Fòpka? Lëcëpiërz sã ò niegò pitòł...

– Czë mògã cos jesz pòdac? – kelnerka zbùdza mie z mòlëgò spikù w przëdarżny karczmie.

– Nié! To sygnie. Wzãł jem taszã i rëgnął na mròz. Jesz w dwierzach czëc bëło z radia: pòzegnelë jesmë Wisławã Szimbòrskã. Na swiëczi ceremoni bëlë: prezydënt Pòlsczi, przëdnik rzãdu...

SŁOWÓRZK: **spik** – sen; **kò** – wszak; **plac** – miejsce; **plinë** – placki ziemniaczane; **równak** – jednakowoż; **wëszychtrichną** – wykreslã; **zark** – trumna; **òblecze** – odzieje; **klón** – klon; **stanicowò białka** – członkini pocztu sztandarowëgo; **mùmlac** – tu: wypowiadać bez entuzjazmu; **egzëkwie** – ceremonia pògrzebowa; **pludra** – plotkara; **kùla** – dól w ziemi; **wid** – swiatłò; **prowadnik** – przewodnik; **dóm** – sień, tu: korytarz; **stòził** – zmyślãł; **naczwòrdòł sã słowã pò papiorze** – nabazgrolił; **nagãstolël** – nagadał bez sensu; **prëgrzechã** – pokusa; **ùwazac** – szanowac; **négruska** – kobieta o ciemnej karnacji skóry; **szituz** – wychodek; **wiskac** – iskać; **rëflëje** – szoruje; **karowòł** – gnał; **kara** – taczka; **kam** – głaz; **pridkò** – stroma; **wipkòwòł, szpòrtowòł, wërgle robił, szpòsë** – żartowãł; **kibùc** – kibol; **balarsczë karno** – drużyna piłkarska; **rzëcka** – tyłeczek; **paszowac** – przëkladać; **rëgnął** – wyruszył.